

ЗАСЕДАНИЕ НА РЕЖИСЬОРСКАТА КОЛЕГИЯ, ЛИТЕРАТУРНОТО БЮРО, ПАРТИЙНОТО БЮРО И АДМИНИСТРАТИВНОТО РУКОВОДСТВО ПРИ ТЕАТЪРА ПОД ПРЕДСЕДАТЕЛСТВОТО НА ЕНЧО ХАЛАЧЕВ ЗА КОМПЛЕКТУВАНЕТО НА РЕПЕРТОАРНИЯ АФИШ ЗА СЕЗОНА 1972/1973 И ДООФОРМЯНЕ НА РЕПЕРТОАРА ЗА СЪЩИЯ СЕЗОН.

22 юли 1972

ПРИСЪСТВУВАЩИ:

1. Енчо Халачев
2. Кръстьо Мирски
3. Александър Григоров
4. Илияна Друмева
5. Банчо Банов
6. Петко Карлуковски
7. Стефан Великов

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ. Днешното заседание има организационен характер. ДНЕВНИЯТ РЕД Е СЛЕДНИЯ и се състои от две точки:

1. Трябва да решим кои от старите пиеси ще се играят през следващия сезон. Това ще бъде основната част от нашата работа днес.
2. Илияна Друмева ще ни информира за етапа, на който се намира комплектуването на репертоара за следващия сезон.

Това заседание е съгласувано с Гетман. Той е запознат с характера на днешното ни събиране и смята също, че това е най-важният въпрос както за театъра, така и за актьорите - да знаят в кои пиеси ще бъдат ангажирани през следващия сезон. На първо място стои въпросът за преустройството на пиесите от стария репертоар на новите места. До сега ставаше дума за "Операта" и "Сълза и смях". Но фактически досега няма заповед, която да ни устройва юридически. "Сълза и смях" протестира за трите дни, които искаме да й отнемем. Затова днес ще определим само кои пиеси ще се играят.

Имам списъка на репертоара и ние ще го обсъдим пиеса по пиеса. Разполагаме с 20 пиеси и голяма част от тях не е изиграна.

1. "Двубоят на столетието-Лайпциг '33" - съвсем нова постановка.

2. "Домът на Бернарда Алба" - играна само 15-тина пъти, нова постановка.

3. "Единственият свидетел" - спектакъл, към който публиката проявява голям интерес.

4. "Казаларската царица" - има още най-малко пет сезона да я играем. Интересът към нея е огромен.

5. "Почивка в Арко Ирис" - още пет сезона ще се играе. Този сезон тя слезе от сцената заради това, че Жоржета Чакърва не можа да играе.

6. "Хеда Габлер" - неизигран спектакъл.

7. "Калоян" - за Операта ще върви.

8. "Монахът и неговите синове" - също ще върви в Операта.

9. "Сияйна зора" - има още да се играе.

10. "Братя Карамазови" - трудно върви, но нека да си го имаме в репертоара.

СТЕФАН ВЕЛИКОВ. През зимата между другите неща ще върви.

ВИЧО ХАЛАЧЕВ.

11. "Краят на книга VI" - ще се играе.

12. "Боряна" - българска класика, ще се играе.

13. "Свекърва" - макар и по-рядко, но и двете обезателно трябва да останат

14. "Съдби човешки" - може би тя е най-изиграната.

15. "Цената" - ето една пиеса, която мислихме за изиграна, а сега с този експеримент в Сатирата - ще се избият да я гледат.

Има място в репертоара.

16. "Еснафи" - никак не е изиграна.

17. "Амазонката" - неизиграна, а е и лека пиеса за пренасяне.

18. "Кремълският часовник" - за юбилейни годишнини, за чествването на Октомврийската революция и 50 годишнината на съветската държава ще свърши чудесна работа.

19. "Хенрих IV" е свалена от репертоара заради закриването на камерната сцена. Неизиграна и ще се възобнови.

20. "Елегия" - неизиграна, съвсем бързо я свалихме заради същата причина.

21. И "Месец на село"

Когато говорих с Гетман стана дума и за сцената на Кукления театър и той е съгласен да продължим да се борим за един темен почивен ден плюс още един. По този начин всички стари спектакли от малката сцена ще ги прехвърлим там и тогава ще се получи една добра ангажираност на цялата трупа с две големи и една малка сцена. Това е репертоарът, с който разполагаме. Имате думата да го обсъдим. Гетман каза, че след това можем долу да оповестим нашето ~~ВНЧОВО РЕШЕНИЕ~~ решение. Ако успеем с Кукления театър - една камерна сцена ще ни свърши добра работа.

СТЕФАН БЕЛИКОВ. С две големи сцени можем да направим най-много четири нови постановки.

ПЕТКО КАРЛУКОВСКИ. Трябва да се вземат пиеси, които не изискват големи постановки.

ВНЧО ХАЛАЧЕВ. Тогава дайте да решим колко нови пиеси да правим? Може би да се ориентираме действително само към три-четири: две български, една съветска и една класика. Ние сме трима режисьори - всеки взема по една пиеса и да имаме едно резервно заглавие, което да стои. Актьорският състав ще бъде ангажиран в 21 постановки на три сцени. Верно е, че Операта гълта много публика и там спектаклите ще се изиграват по-бързо, но за другите сцени експериментът с

"Цената" е обнадеждаващ. Публиката напираше почти без реклама, спектакълът беше обявен само три-четири дена предварително. Така че хората ще ивнат да гледат репертоара на Народния театър, стига той да е на високо художествено ниво. Дали ако не играем на сцената на Сатирата положението няма да бъде по-добро?

КРЪСТЬО МИРСКИ. При положение, че получим Сатирата за наши спектакли, то ще играем на стопроцентово пълни салони.

ВНЧО ХАЛАЧЕВ. Можем да поискаме да ни дадат почивния си ден плюс още един. Тогава ще имаме два дена в Сатирата, два - в "Сълза и смях" и два - в Народната опера. Тогава това положение ще оцелява най-малко както театрите, чиито сцени ще ползваме, така и нас.

СТЕФАН ВЕЛИКОВ. Ама не можем като чергарии да тичаме от едната сцена на другата.

ВНЧО ХАЛАЧЕВ. Театърът нищо няма да загуби, ако играе на три сцени. Всяка постановка ще бъде твърдо закрепена към определена сцена. Публиката ще знае за коя постановка в кой театър да отиде. При това положение и "Сълза и смях" няма да протестира.

ПЕТРО КАРЛУКОВСКИ. Всъщност те ще загубят само по един ден и ще им се сменят почивните дни.

ВНЧО ХАЛАЧЕВ. Действително това е едно улеснение за "Сълза и смях"

СТЕФАН ВЕЛИКОВ. Вижте какво, ако три театъра си разделят с нас дните всъщност в трудно положение ще бъдем само ние. Макар и да фиксирате пиесите за всеки театър, ще ни бъде много трудно. Ние нямаме та имаме тия шкафчета и удобства в гримбориите. А за техническите служби да не говорим въобще! Предлагам да си разпределим с Операта и "Сълза и смях" по четири дни за всеки театър в седмицата.

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ. Аз искам да решим първо основния въпрос на театъра, както го нарече Внчо Халачев. Вие тук говорите за 21 пиеси, но в момента се въртят само 10 - 12. При всички случаи, при пре-

насянето в Операта или в "Сълза и смях" някои от постановките ще получат известно снижение на художественото си ниво. Там няма техниката, която имаме тук. Нашият репертоар е действително голям, но положението с някои постановки, не е чак толкова розово, както го рисувате сега. "Двубоят на столетието" е нова постановка, но темата за Георги Димитров се налага и от радиото, и от телевизията. Чака се и филма - трудно можем да рачитаме следващия сезон на интерес у публиката към този спектакъл. "Хеда Габлер" върви много трудно, "Боряна" е почти изиграна, "Братя Карамазови" вървят трудно. "Цената" - с която тук си даваме пример сега - ами че това беше масово организирана публика и ако е имало още желаещи да гледат, то това се дължи, че в момента в София другите театри не играят. "Ескафи" - не е касова пиеса. "Амазонката" е изиграна, тя може да има успех само в провинцията. "Кремълският часовник" е изхабен и спектакъл. "Месец на село" - изигран. Репертоарът от 21 заглавия е израсходван едно 50 процента. Сега по другия въпрос. При нормални условия ние със зор видим пет-шест нови спектакъла. Сега ще можем да приготвим само три-четири. Значи в нашия наполовина израсходван репертоар ще се появят твърде малко нови заглавия, за да поддържат интерес в публиката шест игрални дни. А не мога да осигуря организирани представления винаги, защото операта е 1 300 места и от най малко 500 нищо не се вижда.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ. Тия места няма да се продават.

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ. Ние няма да имаме собствена сцена, собствено работно място, собствени помещения за реквизит. Ще пропилеем техническите си служби по пренасяне на декорите от театър в театър. Неизбежно ще се появи текучество. Ще разклатим техническите си служби. Как си го представяте едни и същи хора да обслужват Операта, "Сълза и смях", Сатиричния театър, че плюс това и кукления театър

Когато се решават тези неща то трябва това да става със сметка. Вие искате шест представления на три големи сцени и плюс две на камерна - откъде ще дойде екипът, който да обслужи всичко това? Заради конструкторите, които непрекъснато назначаваме ми отрязоха от шата на хората. Нямам бройки, за да назнача нови. Не ме прекъсвайте - искам да се изкажа докрай. При положение, че ще играем само в два театъра - това е най-реалния вариант. Както сте се засилили защо не поискате още дни и от Младежкия театър. Поне да се знае, че ще играем на всички софийски сцени!

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ. Сашо, говори по-спокойно. Целият трепериш. Знам, че целта ви е да имате по-малко работа, а ако хич нямате - ще ви е най-добре.

СТЕФАН БЕЛИКОВ. Практиката ще даде отговор на всички въпроси.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ. Ако играем само четири дни ~~е~~ - това естествено е най-лесно да се организира, но ако хич не играем - ще е най-добре! Така излиза според тебе.

СТЕФАН БЕЛИКОВ. Григоров се тревожи, защото хората му досега си работят за своя дом, имат си собствени удобства.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ. Каквито удобства имат те - такива и ние. Ще споделяме всички наравно неудобствата на ремонта.

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ. Какво има да решаваме сега. Трябва първо да се знаят сцените. Ясно е, че чак след ваканцията ще се избистрят нещата. Сега и да решим нещо, все едно няма да пристъпим към неговото изпълнение.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ. Режисьорите, драматурзите и художниците ще решат тези проблеми, а не техническите работници на театъра.

ПЕТКО КАРЛУКОВСКИ. Е да, ама много късно решаваме всичко това. Сашо, от твоите проблеми ще се намери най-лесно изход. На работниците ще им се заплаща всеки извънреден труд. Трябва така да се орга-

рат нещата, че не ние да се натрапваме на сила на другите театри, а те да ни приемат.

КРЪСТЬО МИРСКИ. Беше ми интересно да чуя Григоров. Всички ние ясно виждаме трудностите, но хайде да не забравяме, че беше време, когато Народният театър играеше на три сцени и пак делеше сцената си с други театри. Значи сме имали по-добра система на организация на работата и всичко си вървеше гладко. В "Сълза и смях" и в Операта голяма част от техническите работници са минали през Народния театър и са излезли от персонала на нашия театър. Ето значи, че има основа за сработване между нас и тях. Това не значи, че няма да има трудности. Аз мисля, че най-добре ще бъде, ако дните на трите театъра се разделят поравно. Това ще задоволи всички. Пет представления за седмицата са вече нещо по-нормално. Освен това при шест представления за нас в седмицата - това значи, че от време навреме ще имаме и възможността да отскачаме наблизко. По-нататък. Имаме 21 заглавия в репертоара си и няма защо да се плашим, че са много. МХАТ има 52. Аз също мисля, че редица спектакли ние ги спираме без да са доизиграни. Ние можем да свалим някои от тях, но при положение, че има ценна постановка, в продължение на три години назад - да възстановим нея. "Калоян" и "Монахът" могат да паднат - какво толкова ако не се играят. Репертоарът ни нищо няма да спечели от "Съдби човешки".

СТЕФАН ВЕЛИКОВ. Не бива Народният театър да се поставя в по-изгодно положение, нашите партньори трябва да имат равни с нас условия.

БАНЧО БАНОВ. Има един детайл, на който искам да обърна вашето внимание. В Операта има традиция всяка година да организира конкурс за млади оперни певци. От февруари нататък операта е заета с възстановителни репетиции на 20-30 опери за участие в конкурса. Така че от февруари до юни там се репетира. В този период тя няма да мо

же да ни осигури на нас репетиции.

СТЕФАН ВЕЛИКОВ. Те ще трябва да ни покажат своя график.

БАНЧО БАНОВ. Най-разумно е от Операта и "Сълза и смях" да се вземе почивния им ден плюс още един. Досега със сатирата не е преговаряно.

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ. Ако ще се играе в Сатирата - да се вземе само почивния ѝ ден.

КРЪСТЬО МИРСКИ. Сега пред нас се очертаха два варианта и нека решенията се вземат на по-високо ниво. Все пак нашите идеи могат да облекчат решаването на проблема.

ПЕТКО КАРЛУКОВСКИ. Операта заминава за Амстердам за два или три месеца.

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ. Нека не разчитаме на частни случаи.

СТЕФАН ВЕЛИКОВ. Поддържам своето становище: 1/ Да не дразним театрите, където ще играем и да искаме равни с тях условия. 2/ Нека не се претрупваме, а да осигурим едно ритмично участие, което ще мобилизира хората. Защо да се натоварваме повече от другите театри? Трупата цялата трябва да се стреми да поддържа коректни отношения с персонала от другите театри. Нашите отношения с тях трябва да се регламентират. Искам да кажа още нещо - колкото по-малко театри - толкова по-добре за хората, за дисциплината. Три-четири театра ще разводнят нещата.

ЛИЛИЯНА ДРУМЕВА. Ако от трите театра се вземе по още един ~~почивен~~ ден плюс почивния им това ще е добре за нас. Но на мен ми се иска да ви обърна внимание, че салонът на Кукления театър ще ни облекчи в смисъл, че ще ни върне интересът, с който столичната публика акламираше нашата камерна сцена. Аз говорих по този въпрос с инженерите и те много се заинтересуваха от тази идея. Сега две думи по репертоарния афиш. Аз смятам никоя от старите постановки да не се изхвърля, а само някои от тях да се играят по-нарядко. Така в общия

репертоарен облик могат да останат тези 21 заглавия. Тези от тях, които не се посещават, като , например "Двубоят" и "Краят на книга VI" - те се нуждаят от повече популяризиране. Но ние не можем да не разчитаме на тях.

ПЕТКО КАРЛУКОВСКИ. Тогава дайте да степенуваме нещата.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ. Тогава можем да определим основния фонд върху който ще се базира месечния ни афиш.

1. "Двубоят на столетието-Лайпциг-33" - основен фонд
2. "Домът на Бернарда Алба" - основен фонд
3. "Единственият свидетел" - основен фонд
4. "Казаларската царица" - основен фонд
5. "Почивка в Арко Ирис" - основен фонд
6. "Уеда Габлер" - основен фонд
7. "Калоян" - основен фонд
8. "Монахът и неговите синове" - основен фонд
9. "Сияйна зора" - основен фонд
10. "Краят на книга VI" - основен фонд
11. "Цената" - основен фонд
12. "Еснафи" - основен фонд
13. "Хенрих IV" - основен фонд
14. "Братя Карамазови" - група Б
15. "Боряна" - група Б
16. "Свекърва" - група Б
17. "Елегия" - група Б
18. МЕСЕЦ на село - група Б
19. Съдби човешки - група Б
20. "Амазонката" - група Б
21. "Кремълският часовник" - група В .

Давайте сега да решим и коя постановка за каква сцена е по принципа

само коя е за голяма - коя за малка.

1. "Дзубоят на столетието-Лайпциг-33" - голяма сцена
2. "Домът на Бернарда Алба" - малка
3. "Единственият свидетел" - малка
4. "Казаларската царица" - голяма
5. "Почивка в Арко Ирис" - голяма
6. "Уеда Габлер" - малка
7. "Калоян" - голяма
8. "Моняхът и неговите синове" - голяма
9. "Сияйна зора" - малка
10. Краят на книга VI - малка
11. "Цената" - малка
12. "Еснафи" - малка
13. "Хенрих IV" - малка
14. "Братя Карамазови" - голяма
15. "Боряна" - малка
16. "Свекърва" - малка
17. "Елегия" - малка
18. Месец на село - малка
19. Съдби човешки - малка
20. "Амазонката" - малка
21. "Кремълският часовник" - голяма

КРЪСТЬО МИРСКИ. При това положение трябва да се има предвид, че първата премиера, която готвим по-възможност трябва да бъде за сцената на Операта.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ. От 13 септември 72г. започваме и възстановителните репетиции на тези спектакли на чуждите сцени. По втора точка от дневния ред има думата другарката Друмева.

ИЛИЯНА ДРУМЕВА. Днешното ми съобщение има за целта да ви информир-

рам докѹде са доведени нещата с пиесите за репертоара за следващия сезон. Принципът за степенуване е кой от пиесите е доведена до режисьорски етап, в смисъл, че вече се нуждае от режисьор.

1. "Мечтател безумен" - работата с автора е стигнала точно до такъв етап, че намесата на режисьора е наложителна. Някои от вас вече прочетоха пиесата в сегашния ѝ вариант.

2. "Мостът" - пиеса приета от двегодишния репертоар. Досега тя не беше на дневен ред, но сега се приближава до работа с режисьор. Тя е на работническо-строителна тематика, но дава всъщност широка платформа на съвременния ни живот. Има място в нашия репертоар, макар че е написана в репортажна форма. Тук вече режисьорът трябва да пресее материала. Пиесата е мъчна.

КРЪСТЬО МИРСКИ. Според мен това е добър материал.

ИЛИЯНА ДРУМЕВА. 3. Постъпи "Януари" на Гадичков, но аз мисля, че няма да може да ни свърши работа.

4. Пиесата на Лада Галина е на съвременна тема....

КРЪСТЬО МИРСКИ. Не е за обсъждане още. Три пъти съм я чел досега.

ИЛИЯНА ДРУМЕВА. И "Човек без корен" още не е за обсъждане. Нещата засега вървят перспективно по отношение за работата на Лозан Стрелков над трилогията. И накрая трябва да се предвиди пиеса за септемврийското въстание, която да влезе в работа в края на сезона. Литературното бюро работи с "Два километра живот" на Друмешки в момента.

ЕНЧО ХАРАЧЕВ. Всъщност септемврийската пиеса трябва да остане за откриване на по-следващия сезон.

КРЪСТЬО МИРСКИ. Ще ми се да е нещо по-добро от пиесата на Друмешки.

СТЕФАН ВЕЛИКОВ. "Два километра живот" - има основание да я поставим.

БАНЧО БАНОВ. Пиесата на Друмешки за съжаление е за погрома.

КРЪСТЬО МИРСКИ. А съвременното изискване за тази тема е да се разкрие героизма на септемврийци и след погрома, а не само жертвите.

ИЛИЯНА ДРУМЕВА. Точно "Хоро" е за погрома и жертвите на въстанието, а при Друмешки се разкрива героичната тема на въстанието. Тази пиеса е в прогноз за работа пред литературното бюро.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ. Защо да не се направи "Село Борово". От една страна театърът ще покаже една приемственост от един от хубавите си спектакли, а от друга една съвременна сценична преработка ще даде нови възможности.

ИЛИЯНА ДРУМЕВА. Прибързамо изникна на миналото заседание предложението за "Патриоти" на Величко Нешков, но работата с автора ще продължи. В най-първи етап се намира работата над "Спартак" от Пламен Понев и поради това я слагам на последно място.

СТЕФАН ВЕЛИКОВ. Изводът значи е, че разполагаме само с едно готово нещо - "Мечтател безумен".

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ. "Мостът" може да стане добра пиеса, още повече, че ни липсва като тема. Трите телевизионни части на Лозин Стрелков са абсолютно готови, тук трябва само нова композиция. Аз поемам този ангажимент за работа с автора и Банчо също ще работи. Така че по есента пиесата ще бъде готова.

КРЪСТЬО МИРСКИ. Аз с удоволствие ще работя над "Мостът".

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ. Кога ще можете да почнете репетиции, другарю Мирски?

КРЪСТЬО МИРСКИ. Репетиции ще мога да почна ноември-декември, дотогава ще работя с автора.

БАНЧО БАНОВ. Оставаме свободно заглавие за съветска пиеса - това е третото заглавие за сезона. Но освен това ни трябва една представителна пиеса от класиката.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ. Другарю Мирски не бихте ли правили нещо от класиката

СТЕФАН ВЕЛИКОВ. Пред мене изниква такъв въпрос. Първия месец от новия сезон ние ще бъдем заангажирани с възстановителни репетиции. Ще имаме ли пиеса след това? Нека възстановяваме един месец, но след този месец с какво ще започнем?

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ. Нямаме реална възможност сега да решим този въпрос. КРЪСТЬО МИРСКИ. Аз няма да мога да почна първи, защото сега работя "Тартюф" и това ще продължи и в началото на другия сезон, а след това ще трябва да замина за Куба, където ще имам да изнасям лекции.

СТЕФАН ВЕЛИКОВ. Ние всъщност имаме само една пиеса - "Мечтател безумен" и макар че много неща не ме удовлетворяват в нея, тя е готова за откриване.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ. Другарят Бениеш вече се подобрява и скоро ще излезе от болницата. Той проявяваше интерес към тази пиеса.

КРЪСТЬО МИРСКИ. Ами Филип Филипов?

ИЛИЯНА ДРУМБЕВА. Той иска да постави "Дохождно място" в "Съюза и смях".

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ. Аз ще трябва да говоря официално с него, за да уточним нещата.

ИЛИЯНА ДРУМБЕВА. Засега нещата се очертават така:

"Мечтател безумен"

"Мостът"

"Пътуване към истината".

КРЪСТЬО МИРСКИ. Не забравяйте, че подготовката на една пиеса не почва с репетиции, а с два-три месеца предварителна работа и ако не решим всичко сега, ще можем да почнем репетиции практически чак от декември.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ. Моята задача сега е да говоря с другаря Бениеш и с

другаря Филип Филипов и ако те се съгласят да почнат с "Мечта-
тел безумен" или с "Доходно място" - всичко ще е наред. Другарят
Гетман се връща на 1.VIII. и той ще реше всички останали въпро-
си. В случай ние само го улесняваме. Закривам заседанието.

ВЕЛБАКИТЕ ВОДИ:

А. Каракостова

/А. Каракостова, Драматург/